

บทความการวิจัย

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพ
ขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

จักรวรรณ โสหา

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ด้านการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งด้านการบำบัดผู้เสพยาเสพติดด้วยวิธีชุมชนบำบัด ด้านการป้องกันไม่ให้มีเสพยาเพิ่มมากขึ้น และด้านการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎระเบียบชุมชน ด้านการข่าว กลุ่มประชากรเป็นประชาชนที่อยู่อาศัยอยู่ในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 11,234 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากการคำนวณจาก Taro Yamane เท่ากับ 386 คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน (Ratio Sampling) จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติทดสอบ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) F-test โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศชาย รองลงมาเป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31- 40 ปี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สมรสแล้ว ด้านการศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี การประกอบอาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร ในส่วนของรายได้กลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีรายได้อยู่ระหว่าง 15,001-30,000 บาท

ผลการวิจัยโดยภาพรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่กลุ่มตัวอย่างมีระดับส่วนร่วมต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพติดมากกว่าด้านอื่นคือ ด้านการบำบัดผู้เสพยาเสพติดด้วยวิธีชุมชนบำบัด รองลงมาด้านการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎระเบียบชุมชน ด้านการข่าว ด้านการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกัน และแก้ไขปัญหาสุขภาพน้อยที่สุด คือ การป้องกันไม่ให้มีผู้เสพยาเพิ่ม

สำหรับผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานีโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดขององค์กรบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอบ้านคุง จังหวัดอุดรธานี
2. ใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดต่อไป

วิธีการดำเนินการวิจัย

เป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วยคำถามที่มีหลายคำตอบให้เลือก (Multiple Choice Questions) คำถามที่แสดงระดับความคิดเห็น (Scale Questions) ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นต่อการรับบริการ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านข้อมูลข่าวสารที่ได้รับการให้บริการ 2) ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ 3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และ 4) ด้านคุณภาพของงานบริการ จำนวน 24 ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือโดยกำหนดการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมข้อมูลและรายละเอียดต่าง ๆ ถึงวิธีทำการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษาเพื่อนิยามศัพท์ให้ครอบคลุมความมุ่งหมายของงานวิจัย เพื่อนำมาทำการสร้างแบบสอบถาม

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาจัดทำแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามที่จัดทำเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและทำการปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาด

4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของภาษาไทยโดยใช้เทคนิค IOC และสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะได้เท่ากับ 0.898

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบใช้ (Try out) กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเช่น จำนวน 30 คน แล้วนำไปวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach) เท่ากับ 0.903

สรุปผล

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้รับบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้รับบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.9 มีอายุ 40-49 ปี คิดเป็นร้อยละ 63.0 ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช คิดเป็นร้อยละ 66.9 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 71.0 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 62.1

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้รับบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ด้านภาพรวม พบว่า ระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านเจ้าหน้าที่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านคุณภาพของการบริการ และ ด้านข้อมูลข่าวสาร

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้รับบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

3.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้รับบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามเพศ ในภาพรวมและรายด้าน ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของความคิดเห็นของผู้รับบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามอายุ พบว่า ในภาพรวมและรายด้าน ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของความคิดเห็นของผู้รับบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวมและรายด้าน ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของความคิดเห็นของผู้รับบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี จำแนกอาชีพ พบว่า ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .001 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านเจ้าหน้าที่ และ ด้านคุณภาพของการบริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .001

3.5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของความคิดเห็นของผู้รับบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ในภาพรวมและรายด้าน ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ซึ่งผลการวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงว่าประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมมากกับองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง ต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน มากที่สุดในด้านการบำบัดผู้เสพยาเสพติดด้วยวิธีชุมชนบำบัด อาจเป็นเพราะ ประชาชนที่มาอยู่ร่วมกันในเขตหรือบริเวณเดียวกันที่แน่นอน มีวิถีการดำเนินชีวิตที่คล้ายคลึงกัน มีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและทุกคนอยู่ภายใต้กฎระเบียบกฎหมายมาตรฐานเดียวกัน มีความต้องการให้การบำบัดผู้เสพยาเสพติดด้วยวิธีชุมชนบำบัดมากขึ้นเพื่อให้ผู้เสพยาเสพติดมีขวัญกำลังใจในการบำบัดวิธีชุมชนบำบัด

เมื่อพิจารณาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี เป็นรายด้านซึ่งผลการวิจัยมีประเด็นและสามารถนำมาอภิปรายดังนี้

ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ด้านการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง โดยภาพรวมพบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายประเด็นคำถามพบว่าค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังไม่ให้ปัญหายาเสพติดเกิดขึ้นมาอีกอยู่ในระดับมากกว่าประเด็นอื่นๆ รองลงมาคือเรื่องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและการพึ่งตนเอง อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังไม่ให้ปัญหายาเสพติดเกิดขึ้นมาอีกและการพัฒนาเศรษฐกิจภายใต้เศรษฐกิจพึ่งตนเองเป็นเรื่องที่สำค้ำยที่จะพัฒนาชุมชนของตนเองให้เกิดความเข้มแข็งและเกิดการยั่งยืนตลอดไป

ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ด้านการบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติดด้วยวิธีชุมชนบำบัด โดยภาพรวมพบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายประเด็นคำถามพบว่าค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องการให้ความรู้กับครอบครัวผู้เสพยาเสพติด ให้กำลังใจและให้โอกาสถือว่าผู้เสพยาเสพติดคือผู้ป่วยอยู่ในระดับมากที่สุดกว่าประเด็นอื่นๆรองลงมาคือเรื่องจัดทำโครงการฝึกอบรมอาชีพ แก่ผู้เสพยาเสพติดและผู้ที่มีความเสี่ยงต่อการเสพยาเสพติด อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการให้ความรู้กับครอบครัวผู้เสพยาเสพติดและจัดทำโครงการฝึกอบรมอาชีพแก่ผู้เสพยาเสพติดเพื่อให้ผู้เสพยาห่างจากยาเสพติดมีความมั่นคงด้านการประกอบการอาชีพสามารถนำรายได้มาเลี้ยงครอบครัวต่อไป

ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ด้านการป้องกันไม่ให้มีผู้เสพยาเพิ่มมากขึ้น โดยภาพรวมพบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยกว่าด้านอื่น และเมื่อพิจารณารายประเด็นคำถาม พบว่า

ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องการรณรงค์และร่วมกิจกรรมกับชุมชนในการแก้ไขปัญหาเสพติด รองลงมาคือเรื่องการควบคุมสอดส่องดูแลไม่ให้มีแหล่งมั่วสุ่มในชุมชนและหมู่บ้านค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยมากอาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างมีการเข้าร่วมในการกำหนดนโยบายแก้ปัญหาเสพติด การร่วมป้องกันและแก้ปัญหาโดยใช้มาตรการป้องกันน้อยมาก โดยเฉพาะกลุ่มเด็กเยาวชน และกลุ่มเสี่ยงควรเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนโดยเน้นกิจกรรม/ รณรงค์การป้องกันและส่งเสริมคุณธรรมโดยเริ่มต้นจากสถาบันครอบครัวตลอดจนสอดส่องดูแลพฤติกรรมผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในชุมชนและหมู่บ้าน

ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ด้านการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎระเบียบชุมชน โดยภาพรวมพบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายประเด็นคำถามพบว่าค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของกลุ่มตัวอย่างในเรื่อง เมื่อมีผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดภายในชุมชน มีการบังคับให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชนหรือหมู่บ้านอยู่ในระดับมากที่สุดกว่าประเด็นอื่น รองลงมา คือ เรื่องให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่เมื่อมีผู้กระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดอาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าเป็นชุมชน หรือหมู่บ้าน และควรให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ เมื่อมีผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ด้านการข่าว โดยภาพรวมพบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายประเด็นคำถามพบว่า ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของกลุ่มตัวอย่างในเรื่อง การให้ข้อมูลกับโรงเรียนหรือสถานศึกษาในกรณีนักเรียนหรือนักศึกษาเข้าไปพัวพันกับยาเสพติด รองลงมา คือ เรื่อง การติดตามสอบถามการเคลื่อนไหวเกี่ยวกับยาเสพติดภายในชุมชนหรือหมู่บ้าน อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าการให้ข้อมูลโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่นักเรียน นักศึกษาเข้าไปพัวพันกับยาเสพติด ตลอดจนการมีส่วนร่วมการติดตามหรือข้อมูลการเคลื่อนไหวของยาเสพติดภายในชุมชน หรือหมู่บ้านจะได้แจ้งให้ผู้นำชุมชนหรือผู้นำหมู่บ้านตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำการแก้ไขปัญหาเสพติด เพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและหมู่บ้านมีความยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. องค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ควรประชาสัมพันธ์ เสียงตามสาย หรือสื่อต่างๆ ให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมกำหนดนโยบายแก้ปัญหาเสพติด ในเรื่องการรณรงค์และมีกิจกรรมกับชุมชนหรือโครงการต่างๆในการแก้ไขปัญหาเสพติดเพื่อเกิดความเข้มแข็งและความยั่งยืนในชุมชนต่อไป

2. องค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ควรประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนพื้นที่มีลักษณะในรูปของคณะกรรมการ สำหรับการสอดส่อง

ควบคุมไม่ให้มีแหล่งมั่วสุมในชุมชนและหมู่บ้าน เพื่อให้สังคมปราศจากผู้เสพและผู้ค้ายาเสพติด เป็นหมู่บ้านสีขาวเกิดความเข้มแข็ง และยั่งยืนในอนาคต

3. องค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ควรมีการรณรงค์และร่วมกิจกรรมกับชุมชน การควบคุมสอดส่องดูแลไม่ให้มีแหล่งมั่วสุมในหมู่บ้านอย่างจริงจัง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ควรศึกษาในพื้นที่ที่กว้างมากกว่านี้เช่นศึกษาในเขตอำเภอบ้านดุง ทั้งหมดเพื่อนำข้อมูลที่ได้มากำหนดแนวทางในการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

2. เนื่องจากในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษากำหนดกรอบแนวคิดโดยใช้ตัวแปรตามเพียง 5 ตัว แปรและเป็นการศึกษาจากทางฝ่ายของประชาชนในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาจากทางด้านบุคลากรที่ปฏิบัติงานองค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ในเรื่องของปัญหาในการแก้ไขปัญหายาเสพติดเพื่อหาทางแก้ไข อันจะนำไปสู่กระบวนการการทำงานที่มีประสิทธิภาพต่อไป

3. ควรมีการศึกษามาตรการและนโยบายต่างๆ ตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำมาใช้ว่ามีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร เพื่อปรับปรุงให้สอดคล้องกับปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหายาของแต่ละพื้นที่ต่อไป เนื่องจากปัญหาด้านยาเสพติดในบางครั้งแต่ละพื้นมีนโยบายที่ใช้ก็มีความแตกต่างกัน